

RÅDETS DIREKTIV
af 24. september 1990
om næringsdeklaration af levnedsmidler

(90/496/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (¹),

i samarbejde med Europa-Parlamentet (²),

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg (³), og

ud fra følgende betragtninger:

Det er vigtigt, at der vedtages foranstaltninger med henblik på den gradvise gennemførelse af det indre marked i perioden frem til den 31. december 1992; det indre marked indebærer et område uden indre grænser, hvor der er fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital;

sammenhængen mellem kost og helbred samt valget af en passende ernæring svarende til den enkeltes behov påkalder sig en stigende interesse i offentligheden;

Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, har i resolution af 7. juli 1986 om handlingsprogrammet for De Europæiske Fællesskaber til bekæmpelse af kræft opstillet forbedring af ernæringen som en prioritet;

kendskab til de grundlæggende ernæringsprincipper samt en passende næringsdeklaration af levnedsmidler vil gøre det betydeligt lettere for forbrugeren at træffe sit valg som nævnt ovenfor;

næringsdeklaration skulle kunne fremme de foranstaltninger, der træffes med henblik på oplysning af offentligheden om ernæringsproblemer;

af hensyn til forbrugeren og for at undgå eventuelle tekniske hindringer for samhandelen bør næringsdeklarationen gives i en standardiseret form i Fællesskabet som helhed;

levnedsmidler forsynet med næringsdeklaration bør være i overensstemmelse med de i dette direktiv fastsatte regler;

alle andre former for næringsdeklaration bør forbydes, men levnedsmidler uden næringsdeklaration bør frit kunne omsættes;

for at den givne information kan tiltrække sig gennemsnitsforbrugernes opmærksomhed og tjene det formål, med hvilket den indføres, samt i betragtning af det for tiden ringe kendskab til ernæringsproblemer, bør informationen være enkel og let forståelig;

anvendelse af dette direktiv i en vis periode vil gøre det muligt at indvinde værdifulde erfaringer på området og at evaluere forbrugernes reaktioner på den måde, hvorpå oplysningerne om levnedsmidlernes ernæringsmæssige sammensætning præsenteres, hvilket vil give Kommissionen mulighed for at tage forskrifterne op til fornyet overvejelse og foreslå hensigtsmæssige ændringer;

for at få de berørte kredse, og mere specielt de små og mellemstore virksomheder, til at afgive næringsdeklaration for så mange produkter som muligt skal indførelsen af foranstaltninger med henblik på en mere fuldstændig og afbalanceret information ske gradvis;

reglerne i dette direktiv bør ligeledes tage hensyn til de retningslinjer for næringsdeklaration, der er indeholdt i Codex Alimentarius;

endelig er de almindelige mærkningsbestemmelser og definitioner indeholdt i Rådets direktiv 79/112/EØF af 18. december 1978 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om mærkning af og præsentationsmåder for levnedsmidler samt om reklame for sådanne (⁴), senest ændret ved direktiv 89/395/EØF (⁵); nærværende direktiv kan derfor begrænses til de bestemmelser, der vedrører næringsdeklaration —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

1. Dette direktiv vedrører næringsdeklaration af levnedsmidler, der skal leveres som sådanne til den endelige forbruger. Det finder ligeledes anvendelse for levnedsmidler, der skal leveres til restauranter, hospitaler, marketenderier og andre lignende etableringer, i det følgende benævnt »etableringer«.

(¹) EFT nr. C 282 af 5. 11. 1988, s. 8, og EFT nr. C 296 af 24. 11. 1989, s. 3.

(²) EFT nr. C 158 af 26. 6. 1989, s. 250, og EFT nr. C 175 af 16. 7. 1990, s. 76.

(³) EFT nr. C 159 af 26. 6. 1989, s. 41.

(⁴) EFT nr. L 33 af 8. 2. 1979, s. 1.

(⁵) EFT nr. L 186 af 30. 6. 1989, s. 17.

2. Dette direktiv finder ikke anvendelse på:

- naturligt mineralvand og andet drikkevand
- kosttilskud.

3. Dette direktiv anvendes med forbehold af de bestemmelser vedrørende mærkning, der er indeholdt i Rådets direktiv 89/398/EØF af 3. maj 1989 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om levnedsmidler bestemt til særlig ernæring⁽¹⁾, samt de særdirektiver, der er foreskrevet i artikel 4 i nævnte direktiv.

4. I dette direktiv forstås ved:

a) *næringsdeklaration*: enhver oplysning, der er anført på etiketten, og som vedrører:

i) energiværdi

ii) følgende næringsstoffer:

- protein
- kulhydrat
- fedt
- kostfibre
- natrium
- vitaminer og mineraler som anført i bilaget, når de forekommer i betydelig mængde i overensstemmelse med nævnte bilag.

Ændringer i listen over vitaminer, mineraler og den anbefalede daglige tilførsel vedtages efter fremgangsmåden i artikel 10.

b) *ernæringsmæssig påstand*: enhver fremstilling og ethvert reklamebudskab, der hævder, antyder eller indebærer, at et levnedsmiddel er i besiddelse af særlige ernæringsmæssige egenskaber på grund af den energi (kalorieværdi), som det:

- giver
- giver i nedsat eller øget grad
- ikke giver

og/eller på grund af de næringsstoffer, som det:

- indeholder
- indeholder i nedsat eller øget forhold
- ikke indeholder.

En kvalitativ eller kvantitativ angivelse af et næringsstof er ikke en ernæringsmæssig påstand, for så vidt den er foreskrevet i lovgivningen.

Efter fremgangsmåden i artikel 10 kan der i visse tilfælde tages stilling til, om de i nærværende litra fastsatte betingelser er opfyldt.

c) *protein*: proteinindholdet beregnet efter formlen: $\text{protein} = \text{totalt Kjeldahl nitrogen} \times 6,25$

d) *kulhydrat*: ethvert kulhydrat, som nedbrydes i menneskets stofskifte, herunder sukkeralkoholer

e) *sukkerarter*: alle monosaccharider og disaccharider, som forekommer i et levnedsmiddel, med undtagelse af sukkeralkoholer

f) *fedt*: det samlede indhold af lipider, herunder phosphorlipider

g) *mættede fedtsyrer*: alle fedtsyrer uden dobbeltbinding

h) *enkeltumættede fedtsyrer*: alle fedtsyrer med én cis-dobbeltbinding

i) *flerumættede fedtsyrer*: alle fedtsyrer med cis, cis-methylen-afbrudte dobbeltbindinger

j) *kostfibre*: stof defineret efter fremgangsmåden i artikel 10 og målt ved en analysemetode, der skal fastsættes efter denne fremgangsmåde

k) *gennemsnitsværdi*: den værdi, der bedst repræsenterer den mængde næringsstof, som et givet levnedsmiddel indeholder, og ved hvilken der tages hensyn til den margin, der skyldes sæsonmæssige variationer, forbrugsmønstre og andre faktorer, som kan have indflydelse på den faktiske værdi.

Artikel 2

1. Med forbehold af stk. 2 er næringsdeklaration frivillig.

2. Når en ernæringsmæssig påstand er anført i mærkningen, præsentationen eller reklamen, med undtagelse af kollektive reklamekampagner, er næringsdeklaration obligatorisk.

Artikel 3

Kun ernæringsmæssige påstande vedrørende energiværdien og de næringsstoffer, der er anført i artikel 1, stk. 4, litra a), nr. ii), samt stoffer, der tilhører en af disse kategorier af næringsstoffer eller udgør bestanddele deraf, må anføres. Bestemmelser vedrørende eventuelle begrænsninger i eller forbud mod visse ernæringsmæssige påstande i henhold til nærværende artikel kan vedtages efter fremgangsmåden i artikel 10.

Artikel 4

1. Ved en næringsdeklaration er de oplysninger, der skal gives, de i gruppe 1 eller gruppe 2 nævnte i den nedenfor anførte rækkefølge:

Gruppe 1

- a) energiværdi
- b) mængden af protein, kulhydrat og fedt.

Gruppe 2

- a) energiværdi
- b) mængden af protein, kulhydrat, sukkerarter, fedt, mættede fedtsyrer, kostfibre og natrium.

2. Når en ernæringsmæssig påstand vedrører sukkerarter, mættede fedtsyrer, kostfibre eller natrium, er de oplysninger, der skal gives, de i gruppe 2 nævnte.

⁽¹⁾ EFT nr. L 186 af 30. 6. 1989, s. 27.

3. Næringsdeklarationen kan ligeledes angive mængden af et eller flere af følgende elementer:

- stivelse
- sukkeralkoholer
- enkeltumættede fedtsyrer
- flerumættede fedtsyrer
- kolesterol
- alle de mineraler eller vitaminer, der er anført i bilaget, og som forekommer i betydelig mængde i overensstemmelse med nævnte bilag.

4. Det er obligatorisk at deklarere de stoffer, der tilhører en af de i stk. 1 og 3 anførte kategorier af næringsstoffer eller udgør bestanddele deraf, når en ernæringsmæssig påstand anføres om disse stoffer.

Herudover — hvis mængden af flerumættede og/eller enkeltumættede fedtsyrer og/eller kolesterolindhold anføres — skal mængden af mættede fedtsyrer ligeledes angives, idet denne sidstnævnte angivelse i så fald ikke udgør en ernæringsmæssig påstand i henhold til stk. 2.

Artikel 5

1. Den deklarerede energiværdi skal beregnes ved anvendelse af følgende omregningsfaktorer:

— kulhydrat (undtagen sukkeralkoholer):	4 kcal/g — 17 kJ/g
— sukkeralkoholer:	2,4 kcal/g — 10 kJ/g
— protein:	4 kcal/g — 17 kJ/g
— fedt:	9 kcal/g — 37 kJ/g
— alkohol (ethanol):	7 kcal/g — 29 kJ/g
— organisk syre:	3 kcal/g — 13 kJ/g

2. Der fastsættes efter fremgangsmåden i artikel 10 bestemmelser vedrørende:

- ændringer i de omregningsfaktorer, der er nævnt i stk. 1
- tilføjelse på den i stk. 1 indeholdte liste af stoffer, der tilhører en af de i nævnte stykke anførte kategorier af næringsstoffer eller udgør bestanddele deraf, samt deres omregningsfaktorer, således at levnedsmidlernes energiværdi kan beregnes mere præcist.

Artikel 6

1. Deklarationen af energiværdien og af indholdet af næringsstoffer eller disses bestanddele skal anføres numerisk. De enheder, der benyttes, er følgende:

— energi:	kJ og kcal
— protein:	} gram (g)
— kulhydrat:	
— fedt (undtagen kolesterol):	
— kostfibre:	
— natrium:	
— kolesterol:	milligram (mg)

— vitaminer og mineraler: de i bilaget anførte enheder.

2. Oplysningerne angives pr. 100 g eller pr. 100 ml. Endvidere kan disse oplysninger gives pr. afmålt ration anført på etiketten eller pr. portion, forudsat at antallet af portioner i pakningen er angivet.

3. I overensstemmelse med fremgangsmåden i artikel 10 kan det besluttes, at oplysningerne i stk. 1 og 2 ligeledes kan angives grafisk efter modeller, der skal fastsættes.

4. De angivne mængder skal henføre til levnedsmidlet, således som det sælges. Hvis det er hensigtsmæssigt, kan disse oplysninger gives for levnedsmidlet i tilberedt stand, forudsat at tilberedningsmåden er beskrevet tilstrækkeligt detaljeret, og at oplysningerne vedrører levnedsmidlet, således som det forudsættes konsumeret.

5. a) Oplysninger om vitaminer og mineraler skal ligeledes angives i procent af den anbefalede daglige tilførsel (ADT), som præciseret i bilaget for de i stk. 2 specificerede mængder.

b) Procentsatsen for den anbefalede daglige tilførsel (ADT) af vitaminer og mineraler kan ligeledes angives grafisk. Gennemførelsesbestemmelserne til dette litra kan vedtages efter fremgangsmåden i artikel 10.

6. Når sukkerarter og/eller sukkeralkoholer og/eller stivelse deklarerer, skal denne deklaration følge umiddelbart efter angivelsen af kulhydratindholdet på følgende måde:

— kulhydrat	g
heraf:	
— sukkerarter	g
— sukkeralkoholer	g
— stivelse	g

7. Når mængden og/eller typen af fedtsyrer og/eller mængden af kolesterol deklarerer, skal denne deklaration følge umiddelbart efter deklarationen af det samlede fedtindhold på følgende måde:

— fedt	g
heraf:	
— mættede fedtsyrer	g
— enkeltumættede fedtsyrer	g
— flerumættede fedtsyrer	g
— kolesterol	mg.

8. De deklarerede værdier skal være gennemsnitsværdier behørigt fastsat på et af følgende grundlag, alt efter tilfældet:

- a) producentens analyse af levnedsmidlet
- b) beregning udført på basis af kendte eller faktiske gennemsnitsværdier vedrørende de anvendte ingredienser

- c) beregninger på basis af sædvanligvis fastlagte og accepterede data.

Gennemførelsesbestemmelserne til første afsnit for så vidt angår bl.a. forskellene mellem de deklarerede tal og de tal, der konstateres ved offentlig kontrol, fastsættes efter fremgangsmåden i artikel 10.

Artikel 7

1. De oplysninger, der er omfattet af dette direktiv, skal samles på ét sted i tabelform med tallene under hinanden, hvis pladsen tillader det. Er pladsen ikke tilstrækkelig, gives oplysningerne i lineær form.

Oplysningerne anbringes på et iøjnefaldende sted med let læselige og uudslettelige bogstaver.

2. Medlemsstaterne påser, at de oplysninger, der er omfattet af dette direktiv, anføres i et for køberne letforståeligt sprog, medmindre oplysningerne meddeles køberen på anden måde. Denne bestemmelse hindrer ikke, at de nævnte oplysninger anføres på flere sprog.

3. Medlemsstaterne undlader at stille mere detaljerede krav til næringsdeklarationen end dem, der allerede er indeholdt i dette direktiv.

Artikel 8

Med hensyn til levnedsmidler, som sælges til den endelige forbruger og til etableringer uden at være færdigpakket, eller levnedsmidler, som indpakkes på salgsstedet på køberens anmodning, eller færdigpakkes med henblik på omgående salg, kan omfanget af oplysninger som omhandlet i artikel 4 samt bestemmelserne om deres afgivelse fastsættes i national lovgivning, indtil der eventuelt vedtages fællesskabsforanstaltninger efter fremgangsmåden i artikel 10.

Artikel 9

Enhver foranstaltning, der vil kunne påvirke folkesundheden, vedtages efter høring af Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler, nedsat ved afgørelse 74/234/EØF⁽¹⁾.

Artikel 10

1. Når der henvises til fremgangsmåden i denne artikel, forelægges sagen for Den Stående Levnedsmiddelkomité, der blev nedsat ved afgørelse 69/414/EØF⁽²⁾, i det

følgende benævnt "komitéen", af komitéens formand, enten på dennes initiativ eller efter anmodning fra repræsentanten for en medlemsstat.

2. Kommissionens repræsentant forelægger komitéen et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Komitéen afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyntagen til det pågældende spørgsmåls hastende karakter. Den udtaler sig med det flertal, som er fastsat i Traktatens artikel 148, stk. 2, for vedtagelse af de afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen. Under afstemninger i komitéen tillægges de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, den vægt, der er fastlagt i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

3. a) Kommissionen vedtager de påtænkte foranstaltninger, når de er i overensstemmelse med komitéens udtalelse.

b) Er de påtænkte foranstaltninger ikke i overensstemmelse med komitéens udtalelse, eller hvis der ikke er afgivet nogen udtalelse, forelægger Kommissionen straks Rådet et forslag til de foranstaltninger, der skal træffes. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

c) Har Rådet, efter udløbet af en frist på tre måneder regnet fra forslaget forelægges for Rådet, ikke truffet nogen afgørelse, vedtages de foreslåede foranstaltninger af Kommissionen.

Artikel 11

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dette direktiv og underretter straks Kommissionen herom. Disse foranstaltninger skal anvendes på en sådan måde, at:

— handel med produkter, der er i overensstemmelse med dette direktiv, tillades senest den 1. april 1992

— handel med produkter, der ikke er i overensstemmelse med dette direktiv, forbydes fra den 1. oktober 1993.

2. Indtil den 1. oktober 1995 medfører angivelsen i næringsdeklarationen — på frivillig basis eller som følge af en påstand — af en eller flere af følgende næringsstoffer: sukkerarter, mættede fedtsyrer, kostfibre og natrium ikke den i artikel 4, stk. 1 og 2, foreskrevne pligt til at nævne alle disse næringsstoffer.

3. Den 1. oktober 1998 fremsender Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om gennemførelsen af dette direktiv. I givet fald forelægger den

⁽¹⁾ EFT nr. L 136 af 20. 5. 1974, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. L 291 af 19. 11. 1969, s. 9.

samtidig hermed Rådet hensigtsmæssige forslag til Udfærdiget i Bruxelles, den 24. september 1990.
ændring.

Artikel 12

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

På Rådets vegne

V. SACCOMANDI

Formand

BILAG

Vitaminer og mineraler, som kan deklarerer, og den anbefalede daglige tilførsel (ADT)

Vitamin A µg	800	Vitamin B ₁₂ µg	1
Vitamin D µg	5	Biotin mg	0,15
Vitamin E mg	10	Pantothensyre mg	6
Vitamin C mg	60	Kalcium mg	800
Thiamin mg	1,4	Phosphor mg	800
Riboflavin mg	1,6	Jern mg	14
Niacin mg	18	Magnesium mg	300
Vitamin B ₆ mg	2	Zink mg	15
Folacin µg	200	Jod µg	150

Generelt bør et indhold på 15 % af den i dette bilag anførte anbefalede tilførsel i 100 g eller 100 ml eller pr. pakning, hvis denne kun indeholder en enkelt portion, lægges til grund ved bestemmelsen af, hvad der udgør en »betydelig mængde«.
